

A KGST Földtani Állandó Bizottságának 1963-1973 közötti tevékenységéről és a Cs Sz Sz K földtani szervezetének fejlődésére gyakorolt hatásáról

Írta: J. Pravda

a Cseh Földtani Hivatal elnöke

A KGST Földtani Állandó Bizottsága (tevékenysége) — az elmúlt 10 év során — jelentős szerepet játszott országaink földtani szervezetei sokoldalú — gazdasági- és műszaki-tudományos — együttműködésének fejlesztésében; azoknak a közös erőfeszítéseknek összehangolásában, amelyek a KGST-országok népgazdaságának ásványinyersanyag-ellátottságával függnek össze.

A CsSzSzk küldöttsége mindig igyekezett — erejéhez mérten — támogatni a KGST-tagállamok földtani szervezetei sokoldalú együttműködésének fokozását. A jövőben is ez a törekvés vezérel bennünket, támogatjuk a földtan területén is megvalósítandó, a KGST-országok szocialista gazdasági integrációját. A KGST XXVII. ülészakán hozott határozatok végrehajtásában a Csehszlovák Kommunista Párt XIV. kongresszusa igényelveit követve veszünk részt.

Munkánk eredményeit meghatározó és jelentőségükben felbecsülhetetlen alapvető tényezők: a közös munkában kölcsönösen szerzett tapasztalatok; egymás megbecsülése; mindnyájunk magas fokú felelősségérzete; és mindenek előtt a marxizmus—leninizmus elveinek alkotó alkalmazása.

A Csehszlovák Szocialista Köztársaság földtani szervezetei — ezeket tartva szem előtt — a jövőben is keresni fogják az együttműködés még hatékonyabb formáit, hogy ezek segítségével közös munkánk eredményei még erőteljesebben jussanak kifejezésre.

A CsSzSzk földtani szervezetei értékelik a bizottság kereteiben kidolgozott ajánlásokat — többek között — mérnökgeológiai, gravimetriai, a földmágneses és egyéb térképek szerkesztésére, valamint a nyersanyaglelőhelyek kutatásaira és értékelésére.

A bizottság hetedik ülészakán elfogadott új módszerek tették lehetővé Csehország Slavkovsky Les kerületében a Krisny-hegységben ón- és wolframlelőhelyek feltárását, vagyónának értékelését és az új kassziterites ónércezés felfedezését a szlovákiai Szepesi—Gömöri Érchegységben. A különböző geokémiai módszerek alkalmazása más ásványkincslelőhelyek kutatásánál is jó eredményekkel járt.

A fluoritlelőhelyek kutatásának és feltárásának gyorsítását célzó ajánlások szintén teret kaptak gyakorlatunkban. A CsSzSzk Kormány a napokban vitatta meg azt a hosszú távú programot, amely a 15—20 millió tonna fluorit feltárásával az önálló fluoritbázis megteremtését irányozza elő.

A mérnökgeológiai térképek szerkesztésére vonatkozó javaslatok lehetővé teszik olyan speciális térképek készítését, melyek az ipari építkezés tervszerű fejlesztésénél és a környezetvédelemben jól hasznosíthatók.

A kőolaj- és földgázkutatással kapcsolatos módszertani ajánlásokat, a kelet és dél-szlovákiai, valamint a morvaországi (kárpati elősülyvedék) szénhidrogén-előfordulások kutatásánál használtuk ki.

A bizottságnak a prognosztikus szénvagyonszámítás elkészítésére tett javaslatai alapján intézkedtünk a CsSzSzk területén tervbe vett további földtani kutatásokra. E munkák sikerét már is jelzi új kőszénvagyon megtalálása a kréta-képződmények aljzatában.

A bizottság huszonharmadik ülészaka javaslatai alapján dolgoztuk ki az ország ásványi nyersanyagbázisa fejlesztésének prognózisát 1990—2000-ig. Ugyanezeket az elveket az iparág más területein is felhasználtuk. Megállapítható, hogy először rendelkezünk a földtan fejlesztésének ilyen hosszútávú koncepciójával. Ez lehetővé teszi szervezeteink tevékenységének céltudatos irányítását.

Az elmúlt időszakban nagy jelentőségű volt az alap kutatásokat érintő javaslatoknak. A bizottság által elfogadott, a műszaki-tudományos kutatások koordinálására vonatkozó javaslatok alapján jó ütemben fejlődött a két- és sokoldalú műszaki-tudományos együttműködés. A CsSzSzk földtani szervezetei elismerik ugyan, hogy ebben a vonatkozásban még nem értük el a maximális eredményeket, de ugyanakkor tudjuk, hogy van elég erőnk és kezdeményező-képességünk a megjelölt irány betartására. Az egész — iparilag és gazdaságilag fejlett — világon kiterjedő tudományos-technikai forradalom az együttműködés mind progresszívebb formáit követeli meg. Véleményünk szerint e törekvés nyilvánul meg a SzU küldöttsége által javasolt koordinációs központ létesítésében, amely a földtani kutatások új technikával való ellátottságát valósítaná meg. Ezt a javaslatot támogatjuk és készek vagyunk aktívan részt vállalni a szervezet tevékenységében. Reméljük, hogy a többi javaslat — különösen a specializált közös vállalatok (pl. geofizikai, defektoszkópiai, mintavételi) — is hamarosan megvalósul.

A bizottság és munkaszervei jelentős volumenű munkát végeztek az egységesítés és szabványosítás terén. Az elmúlt években kidolgozták a fűróberendezések és -eszközök normatíváinak alapjait, a mérnökgeológiai klasszifiká-

ciók egységesítését, az alkalmazott geofizikai kutatásokhoz szükséges műszerek és felszerelések, a kutatófúrásoknál használt csövek szabványait, a gyémántfúrófej alapvető paramétereit; elfogadták a hidrogeológiai kutak típuskonstrukcióját; kidolgozták a bányászati feltárások nomenklaturáját és az egységesítésre kerülő, e munkálatok elvégzéséhez szükséges felszerelések alapvető paramétereit és nomenklaturáját. Ezenkívül egyeztettük az ISO szervezeteivel az együttműködés formáit, több terminológiai szótár jelent meg, sikeresen folytatódik a közet- és ásványnyersanyag-minták szabványosítása. Bár eddig is jelentős eredményeket értünk el, a továbbiakban még fontosabb feladatok állnak előttünk. A CsSzsZK célszerűnek tartja a fúróberendezések és eszközök teljesen egységesített sorának gyártását, munkamegosztásban a KGST-tagországaival, hogy megfelelően kielégíthessük országaink szükségleteit fúrófelszerelésekből. Maximális erőfeszítést kell kifejteni annak érdekében, hogy függetlenítsük magunkat a nyugati piacoktól, ami jelentős devizamegtakarítást is eredményez.

A bizottság különös figyelmet fordít a szilárd ásványkincsek földtani-gazdasági értékelésére vonatkozó alapelvek kidolgozására, az együttműködés formájának és irányának meghatározására, a matematikai módszerek, valamint a számítástechnika földtani alkalmazásában és a szilárdnyersanyag-kutatások gazdasági hatékonyságának meghatározására. A bizottság sok olyan fontos anyag birtokába jutott, melyek alapján pontosíthatók az ásványi nyersanyagok hasznosíthatóságának népgazdasági értékelése. Csehszlovákia a továbbiakban is szükségességét érzi a munkák folytatásának, az egységes közgazdasági kritériumok létrehozásának. Ez is segítségül szolgál népgazdaságunk távlati ásványnyersanyag-ellátásához, a környezetvédelem és a hasznosítás ésszerű követelményeinek betartásával.

Az együttműködés progresszív formája a

közös munkacsoport és a nemzetközi földtani szervezetek által végzett munka fejlesztése. Jelentős lépés a program megvalósításában „A tengerek és óceánok vizsgálata ásványvagyonunk hasznosítása céljából” feladat megoldására létrehozott koordinációs központ. Nagy jelentőségű lesz Mongólia legfontosabb ásványkincseinek kutatását végző expedíció létrehozása. Országunk fokozott figyelmet szentel a fejlődő országokkal kötött vagy kötendő együttműködési javaslatoknak, és a jövőben is támogat minden hasonló jellegű, az együttműködés progresszív formáit alkalmazó bizottsági ajánlást.

Tíz év telt el a KGST Földtani Állandó Bizottságának létrehozása óta. Ez alatt az idő alatt szembetűnően megváltoztak együttműködésünk körülményei és formái, megszűntek kezdeti nehézségei, ma már a bizottság munkájának jól érzékelhető eredményei vannak.

Elsőrendű feladatunk, hogy fokozzuk az erőfeszítéseinket és a kezdeményezést a kommunista- és munkáspártjaink képviselőinek, a KGST legfelső szervei ülésén kifejtett elvei alapján.

Készek vagyunk minden erőnket a KGST-tagországok szocialista gazdasági integrációját célzó Komplex Program intézkedéseinek végrehajtására és fejlesztésére fordítani.

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége által kezdeményezett és a szocialista országok által egyöntetűen megvalósított béke és haladás politikája kedvező feltételeket teremt országaink sikeres gazdasági fejlődéséhez. Az ásványi nyersanyagokkal kapcsolatos iparágak dolgozói mindig a szocializmus és kommunizmus építésének úttörői között voltak és meg vagyunk győződve arról, hogy a tudományostechnikai forradalom továbbfejlesztésében, országaink ásványkincsfeltárásában ugyancsak elől fogunk járni. Bizunk benne, hogy a jövőben együttműködésünk az eddigieknél is jelentősebb eredményeket hoz.